

Нові і важливі аспекти декларування 2020

12 грудня 2019 року Національним агентством з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) прийнято наказ, згідно з яким з 1 січня 2020 року вводиться нова форма декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Документ затверджує нову форму повідомлення про суттєві зміни в майновому стані суб'єкта декларування.

Дані зміни щодо форми декларації та повідомлення про суттєві зміни в майновому стані були передбачені Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності інституційного механізму запобігання корупції» №140-IX від 2 жовтня 2019 року. Даним Законом також внесено наступні зміни до фінансового контролю:

- змінено норму щодо подання виправленої декларації.

Упродовж семи днів після подання декларації суб'єкт декларування має право подати виправлену декларацію, але не більше трьох разів (ч. 4 ст. 45 Закону).

- Розширюється перелік відомостей, який декларант має подавати щодо себе і членів сім'ї.

Прізвище, ім'я, по батькові, число, місяць і рік народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків, серію та номер паспорта громадянина України, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі суб'єкта декларування та членів його сім'ї, зареєстроване місце їх проживання, а також місце фактичного проживання або поштову адресу, на яку суб'єкту декларування Національним агентством може бути надіслано кореспонденцію, місце роботи (проходження служби) або місце майбутньої роботи (проходження служби), займану посаду або посаду, на яку претендує, та категорію посади (якщо така є) суб'єкта декларування, у тому числі належність до службових осіб, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, суб'єктів декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, а також належність до національних публічних діячів відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

- Внесено деякі уточнення до поняття «членів сім'ї» та розширено коло близьких осіб.

Так, відповідно до абзацу шістнадцятого частини першої статті 1 Закону членами сім'ї є:

а) особа, яка перебуває у шлюбі із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону, та діти зазначеного суб'єкта до досягнення ними повноліття - незалежно від спільного проживання із суб'єктом;

б) будь-які особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 Закону (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

У цілях розділу VII цього Закону членами сім'ї суб'єкта декларування, які не є його подружжям або дітьми, вважаються особи, що спільно проживали із суб'єктом декларування станом на останній день звітного періоду або сукупно протягом не менше 183 днів протягом року, що передує року подання декларації.

Крім того, близькі особи - члени сім'ї суб'єкта, зазначеного у частині першій статті 3 цього Закону, а також чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний та двоюрідний брати, рідна та двоюрідна сестри, рідний брат та сестра дружини (чоловіка), племінник, племінниця, рідний дядько, рідна тітка, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, батько та мати дружини (чоловіка) сина (дочки), усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням зазначеного суб'єкта;

- Додається ще один блок відомостей, які зазначаються в декларації, це:

банківські та інші фінансові установи, у тому числі за кордоном, у яких у суб'єкта декларування або членів його сім'ї відкриті рахунки (незалежно від типу рахунку, а також рахунки, відкриті третіми особами на ім'я суб'єкта декларування або членів його сім'ї) або зберігаються кошти, інше майно. Такі відомості включають дані про тип та номер рахунку, дані про банківську або іншу фінансову установу, осіб, які мають право розпоряджатися таким рахунком або мають доступ до індивідуального банківського сейфа, осіб, які відкрили рахунок на ім'я суб'єкта декларування або членів його сім'ї.

- Додається вимога щодо декларування фінансових зобов'язань членів сім'ї декларанта.

- Скасовується вимога щодо обов'язковості декларування фінансових зобов'язань, розмір яких не перевищує 50 ПМ...

Звертаю Вашу увагу на те, що для заповнення декларацій за 2019 рік необхідно користуватися прожитковим мінімумом (далі ПМ) , встановленим для працездатних осіб станом на 01.01.2019. Тобто 50 ПМ – це 96 050 грн.

- Додається норма про те, що дані про об'єкт декларування, що перебував у володінні або користуванні суб'єкта декларування або членів його сім'ї, зазначаються в декларації, якщо такий об'єкт перебував у володінні або користуванні станом на останній день звітного періоду або протягом не менше половини днів протягом звітного періоду.

- З 01.01.2020 також підлягають декларуванню:

- юридичні особи, трасти або інші подібні правові утворення, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є суб'єкт декларування або члени його сім'ї;

- криптовалюти, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, що декларуються у складі нематеріальних активів.

- Вилучено норму, яка зобов'язувала суб'єкта декларування при звільненні за власною ініціативою подавати декларацію у день фактичного звільнення.

Декларація перед звільненням – декларація, яка подається відповідно до абзацу першого частини другої статті 45 Закону не пізніше двадцяти робочих днів з дня припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або іншої діяльності, зазначеної у підпунктах "а", "в" пункту 2 частини першої статті 3 Закону».

- Вносяться зміни щодо подання повідомлень про суттєві зміни в майновому стані.

Так, у разі суттєвої зміни у майновому стані суб'єкта декларування, а саме отримання доходу, придбання майна або здійснення видатку на суму, яка перевищує 50 ПМ, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року, зазначений суб'єкт у десятиденний строк з моменту отримання доходу, придбання майна або здійснення видатку зобов'язаний повідомити про це Національне агентство. Зазначена інформація вноситься до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національного агентства.

Положення частини другої цієї статті застосовуються до суб'єктів декларування, які є службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, а також суб'єктів декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, відповідно до статті 50 цього Закону.

Відповідно до ст. 7 Закону України "Про Державний бюджет України на 2020 рік" розмір прожиткового мінімуму у 2020 році становить на одну працездатну особу в розрахунок на місяць:

з 1 січня 2020 року – 2102 грн., тобто 50 ПМ - це 105 100 грн.

Окремо варто відмітити зміни до **Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України**, які набрали чинності 18 жовтня 2019 року.

Змінами до статті 257 КУпАП уточнено, що особа, яка склала протокол про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією (статті 1724 - 172- 9-1), одночасно з надісланням його до суду надсилає за місцем роботи особи, яка притягається до відповідальності, повідомлення про складення протоколу для розгляду питання щодо можливого відсторонення такої особи від виконання службових повноважень із зазначенням характеру вчиненого правопорушення та норми закону, яку порушено.

Змінами до Кримінального кодексу України до корупційних злочинів віднесено статтю 366-1, яка визначає кримінальну відповідальність за подання суб'єктом декларації завідомо недостовірних відомостей у декларації (якщо відомості про об'єкт декларації відрізняються від достовірних на суму понад 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб) або умисне неподання суб'єктом декларації зазначеної декларації.

Наголошую, що всі суб'єкти декларації Головного управління Держгеокадастру у Хмельницькій області повинні до 1 квітня 2020 року подати щорічні, тобто за 2019 рік, декларації з урахуванням вищезазначених змін.

Додатково зазначаю, що в Національному агентстві працює «гаряча лінія» технічної допомоги щодо роботи Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: **+38(044)200-06-94** або e-mail: **support@nazk.gov.ua**.

Завідувач сектору
запобігання та виявлення корупції

Тетяна ОСИПЕНКО